

Divendres 23 d'octubre de 2026 – 19 h
Sala de Concerts
Palau Òpera

Riccardo Primo,
de Händel
— Les Arts Florissants
& Agnew

Fitxa artística

Hugh Cutting*, *contratenor* (Riccardo)
Mélissa Petit, *soprano* (Costanza)
Juliette Mey*, *mezzosoprano* (Pulcheria)
Alex Rosen, *baix* (Berardo)
Andreas Wolf*, *baix-baríton* (Isacio)
Paul Figuier, *contratenor* (Oronte)
Les Arts Florissants
Paul Agnew, *director*

Programa

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)
Riccardo Primo, *Re d'Inghilterra*, HWV 23
(òpera en tres actes i llibret de Paolo Rolli
[1687-1765])

Concert dedicat a la memòria de la Sra. Marta Ventós Omedes,
benefactora del Palau de la Música Catalana

* Guanyadors de *Le Jardin des Voix*

Amb el generós suport d'Aline Foriel-Destezet.

Les Arts Florissants rep suport financer de l'Estat francès —a través de la Direcció Regional d'Afers Culturals (DRAC)— i del Departament de Vendée. La Fondation Selz n'és el principal patrocinador. The American Friends of Les Arts Florissants són patrocinadors principals. Les Arts Florissants ha estat conjunt resident a la Philharmonie de Paris i està reconegut com a «Patrimoni Cultural».

Biografies

arts-florissants.org/

Durada aproximada del concert:

1a part, 60 minuts
Pausa de 20 minuts
2a part, 90 minuts.

#òpera #concertsaccesibles

Qui en són els protagonistes?

Les Arts Florissants, conjunt fundat el 1979 per William Christie i referència absoluta en la música antiga i del Barroc, torna al Palau de la Música Catalana, ara sota la direcció de Paul Agnew. Format per un equip de cantants i músics de primer nivell especialitzats en la interpretació d'instruments d'època, el grup francès ha tingut un paper pioner i fonamental en les últimes dècades en el renaixement d'aquest repertori. Al seu costat hi brillarà un fantàstic repartiment de veus emergents, que inclou les sopranos Juliette Mey i Mélissa Petit, els contratenors Hugh Cutting i Paul Figuiet, el baix Alex Rosen i el baix-baríton Andreas Wolf. Tots ells constitueixen el millor vehicle per submergir-se en l'univers del compositor operístic més gran d'aquest període: Georg Friedrich Händel.

Quines són les claus del concert?

Riccardo Primo és una de les òperes més ambicioses de Händel, creada per celebrar l'arribada al tron del rei Jordi II d'Anglaterra. L'elecció del famós Ricard Cor de Lleó pretenia exaltar les virtuts del nou sobirà. L'obra, composta per a la temporada d'òpera londinenca 1726-27 (tot just fa 300 anys), ofereix un drama humà excepcional, centrat en l'honor i la justícia durant les croades a Xipre. Händel hi desplega una partitura de brillantor heroica, en què el virtuosisme vocal no és només ornament, sinó també un recurs per expressar els sentiments i el poder i la integritat del rei, atrapat entre el deure polític, la passió personal i la tirania.

A què has de parar atenció?

Cal fixar-se en el virtuosisme vocal que Händel aboca en aquesta òpera, sobretot en el paper de Riccardo, creat originalment per al famós *castrato* Francesco Bernardi, Senesino, i que aquí interpreta el contratenor Hugh Cutting. Val la pena parar atenció a dues àries emblemàtiques: "Agitato da fiere tempeste", que interpreta Riccardo, plena de coloratura i agilitat que es va escriure per lluir la tècnica del gran divo, i "Il volo così fido", a càrrec del personatge de Costanza, l'esposa de Riccardo, un exemple de la inspiració musical i bellesa amb què Händel compensa els desequilibris dramàtics de l'obra. Dues peces que mostren el millor del *bel canto* barroc händelià.

Sabies que...

Riccardo Primo es va estrenar el 1727 al King's Theatre de Londres i es va representar onze vegades. Un any després, el gran compositor Georg Philipp Telemann la va dirigir a Hamburg, i hi va afegir dos personatges còmics. Però l'òpera va caure en l'oblit quan la companyia de la Royal Academy of Music va tancar, el 1728. Händel en va reutilitzar fragments en obres posteriors, com era costum. No va ser fins al 1964 que la Händel Opera Society la va fer reviure al Sadler's Wells de Londres. Ha trigat tres segles a recuperar la glòria.

Händel, rei de Londres

La Londres operística del 1727 era una urbs en plena ressaca per la celebració del nou rei, Jordi II, coronat l'11 d'octubre d'aquest any. L'últim monarca de naixement estranger a governar el país va voler que el seu nomenament com a nou rei no s'oblidés, i Händel va assumir el repte de fer-li justícia musical.

El compositor alemany, nascut a Halle el 1685, es va naturalitzar oficialment anglès precisament el 19 de febrer d'aquell 1727. Ja gaudia de la major reputació com a compositor d'òperes: havia estrenat tres de les seves millors creacions per a l'escena, *Giulio Cesare in Egitto* (1724), *Tamerlano* (1724) i *Rodelinda* (1725), en el que es vol considerar, no sense motiu, l'*annus mirabilis* de la producció del compositor. A més, en aquells anys comptava amb un elenc de solistes considerats els millors d'Europa: les sopranos Francesca Cuzzoni, primera Cleopatra i Rodelinda, i Faustina Bordoni. Aquesta última només va cantar cinc òperes noves de Händel, però la seva bellesa, la seva qualitat i la seva rivalitat amb Cuzzoni ja són llegenda de la història musical londinenca; o el castrato contralt Senesino, que va arribar a cantar per al compositor més de deu anys, durant els quals va estrenar fins a 17 papers protagonistes de les seves òperes.

Tornant a la coronació de Jordi II, Händel va compondre per a ell quatre *Anthems* de coronació, entre els quals l'immarcescible *Zadok the Priest*, d'una qualitat, espectacularitat i magnificència tan sublimes que encara sona a totes les coronacions dels reis britànics des de llavors. Per tant, s'estava en plena edat d'or de la creació händeliana quan es va estrenar *Riccardo Primo*, l'11 de novembre de 1727.

Händel va comptar amb els tres astres vocals abans mencionats. Va ser la tercera de les cinc òperes que va compondre per a ells, i l'única amb un rei britànic com a protagonista de tota la seva obra lírica, una felïç coincidència com a primer títol per a la celebració del nou rei Jordi II.

Si el llibret de l'italià Paolo Rolli es va basar en una història de Ricard Cor de Lleó en el seu camí a la tercera croada, amb parada a Xipre després d'un naufragi, l'òpera i el seu desenvolupament dramàtic i musical estan pensats amb extrema eficàcia per al lluïment dels tres divos.

Així, Riccardo, cantat per Senesino, va tenir set àries, un recitatiu acompanyat i un duo; Costanza, interpretada per Cuzzoni, sis àries, dos *ariosi*, dos recitatius acompanyats i un duo, i Pulcheria, protagonitzada per Faustina, set àries. Els altres tres rols van quedar en un pla més secundari. Oronte, *secondo uomo*, cantat pel castrato contralt Antonio Baldi, i Isacio, interpretat pel fidel baix de la companyia de Händel, Giuseppe Maria Boschi, van tenir dues àries cadascun. L'últim paper, Berardo, va quedar reduït a una ària secundària, cantada en la seva estrena pel baix Giovanni Battista Palmerini.

La música, de qualitat sorprenent i amb l'estímul de la celebració monàrquica, excel·leix especialment en les parts de Riccardo i Costanza, si bé Pulcheria serveix de contrapunt brillant al caràcter melancòlic i parnassià de la parella protagonista. Així, l'anomenat Cor de Lleó gaudeix d'àries de gran virtuosisme i és qui tanca tots els actes: en el primer, amb la seva gran ària *di furore*, "Agitato da fiere tempeste"; al final del segon, amb el magnífic únic duo de l'òpera al costat de la seva enamorada Costanza, "T'amo, sì!", i en el tercer, amb la seva ària final, "Volgete ogni desir".

Händel va semblar dedicar els millors passatges a Cuzzoni, ja que dues de les seves àries del tercer acte es troben entre el millor de la seva producció per a la italiana: el patetisme noble de "Bacia per me la mano", en contrast amb la seva ària *di paragone* posterior, "Il volo così fido", amb solos de flauta per lluir els trinats d'un ocell a la recerca del seu estimat niu.

Pulcheria llueix la seva escriptura de coloratures i exigència tècnica, a l'altura de la famosa Faustina Bordoni, amb perles com "Quel gelsomino" (acte II) o "Tutta brillanti rai" (acte III).

Un festí vocal a major glòria del barroc operístic.

Jordi Maddaleno

Crític musical

Gràcies pel vostre suport!

Ser Mecenes del Palau de la Música Catalana és molt més que una aportació econòmica: és un compromís amb la cultura, amb la bellesa i amb la història. És convertir la vostra marca en un llegat universal i l'oportunitat de formar part d'un projecte únic.

Mecenes Protectors

artyplan

CASA SEAT

CATALONIA
HOTELS & RESORTS

camins.cat

COL·LEGI DE
FARMACEÛTICS
DE BARCELONA

CONTROL
GROUP

DES
Eventi y Spettacoli SL

eurofragance

exeaimpact
The Puig Family Foundation

EY
Shape the future
with confidence

factorenergia

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

Fundación
Dvesta

Fundación
Manuel Lao

repsol
fundación

GVC Gaesco

Gramona

mesoestetic

MITSUBISHI
ELECTRIC
Changes for the Better

moventia

Nestlé

savills

SEIDOR

VEOLIA

Mecenes d'Honor

Agrolimen

grupo
euromadi

Sabadell
Fundació

Damm
Fundació

FUNDACIÓ
Gandara

Fundació "la Caixa"

Fundació
Grup Farmacèutic
Salvat

Occident
Fundación

Santander
Fundación

HAVAS

Ibercaja

isp
Inversiones y Servicios Publicitarios

Limak

Telefónica

The
NANDO
and ELSA
PERETTI
foundation
Dedicada a Catalunya

Mecenes Col·laboradors

Mitjans de Comunicació

Col·laboradors

Armand Basi – Ascensors Jordà – Bagués Masriera Joiers – Caixa Enginyers – Calaf Grup – Cecot – Centre Odontològic Digest – Colonial SFL – FemCAT – Fundació Antoni Serra Santamans – Fundació Castell Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia – L'Illa Diagonal – Quadis – Saba – Saret de Vuyst Travel – Scasi Soluciones de Impresion – Sesé – Soler Cabot

Gràcies pel vostre compromís!

Ser benefactor del Palau de la Música Catalana és comprometre's amb una institució cultural única al món i viure l'experiència Palau d'una manera exclusiva i pròxima. És formar part d'una comunitat de persones que comparteixen la passió per la cultura i la música, i en són ambaixadores.

Benefactors d'Honor

Prof. Rafael I. Barraquer Compte
Francesc Xavier Carbonell Castellón
Mariona Carulla Font
M. Dolors i Francesc
Pere Grau Vacarissas
Maria José Lavin Guitart

Marta Mora Raurich
M^a del Carmen Pous Guardia
Daniela Turco
Joaquim Uriach Torelló
Manel Vallet Garriga

Benefactors Principals

Elvira Abril
Eulàlia Alari Ballart
Pere Armadàs Bosch
Rosamaria Artigas i Costajussà
Núria Basi Moré
Lluís Carulla Font
Amb. Prof. Mark Dybul
i Mr. Jason Claire
Joaquim Coello Brufau
Josep Colomer Viure

Josep Daniel i Lluïsa Fornos
Isabel Esteve Cruella
Victor Font
Casimiro Gracia Abian
Jordi Gual i Solé
Ramon Poch Segura
Juan Eusebio Pujol Chimenó
Juan Manuel Soler Pujol
Karin Zimmermann

Benefactors

Mª Victoria de Alós Martín
Mahala Alzamora Figueras-Dotti
Manel Bertran Mariné
Gemma Borràs i Llorens
Jordi Capdevila i Pons
Oriol Coll
Rolando Correa
Elvira Gaspar Farreras
Francisco Gaudier Fargas
Pablo Giménez-Salinas Framis
Maite González Rodríguez
Irene Hidalgo de Vizcarrondo
Pepita Izquierdo Giralt
Immaculada Juncosa
Isaac Martín Salvà
Silvia Martínez Losas i Luis Vives de Prada
Juan Molina-Martell Ramis

M. Victòria Moncunill i Cirera
Joan Oller i Cuarterro
Rafael Pous Andrés
Inés Pujol Agenjo
Pepe Pujol Agenjo
Toni Pujol Agenjo
Olga Reglero Bragulat
Anna Risa i Pere Marcet
Carla Sanfeliu
Josep Ll. Sanfeliu
Marc Sanfeliu
Manel Sarasa Serra
Elina Selin
Jordi Simó Sanahuja
M. Dolors Sobrequés i Callicó
Fernando Trias de Bes
Salvador Viñas Amat

El Palau de la Música Catalana agraeix també les donacions dels benefactors que volen restar en l'anonimat.

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

**Ajuntament
de Barcelona**
Institut de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

inaem

INSTITUTO NACIONAL
DE ENCOMENDAS DE TURISMO

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION

Compromís amb el medi ambient:

